

A decorative border of brown oak branches with green leaves frames the text. The branches are thin and gnarled, with small, pointed green leaves attached. The background is a light, textured beige.

Poppy Ford Turnock John Muir Award

Fy mhrofiadau o fewn y goedwig

2022

Darganfod yr amgylchedd:

Rwyf wedi bod yn archwilio'r parcel lleol hardd hwn o goetir ers tua mis bellach, ar ôl cael mynediad gan berchennog y tir i'w ddefnyddio i ddatblygu i gefnogi darganfyddiad a dysgu plant mewn mannau naturiol. Gyda dim llawer o ardd yn ein cartref ein hunain, mae hyn wedi dod yn hafan i'm plant fy hun, gan eu gwyllo'n dod o hyd i ardaloedd newydd, pryfed a bywyd gwyllt ac yn dod â'u syniadau eu hunain i'r amgylchedd.

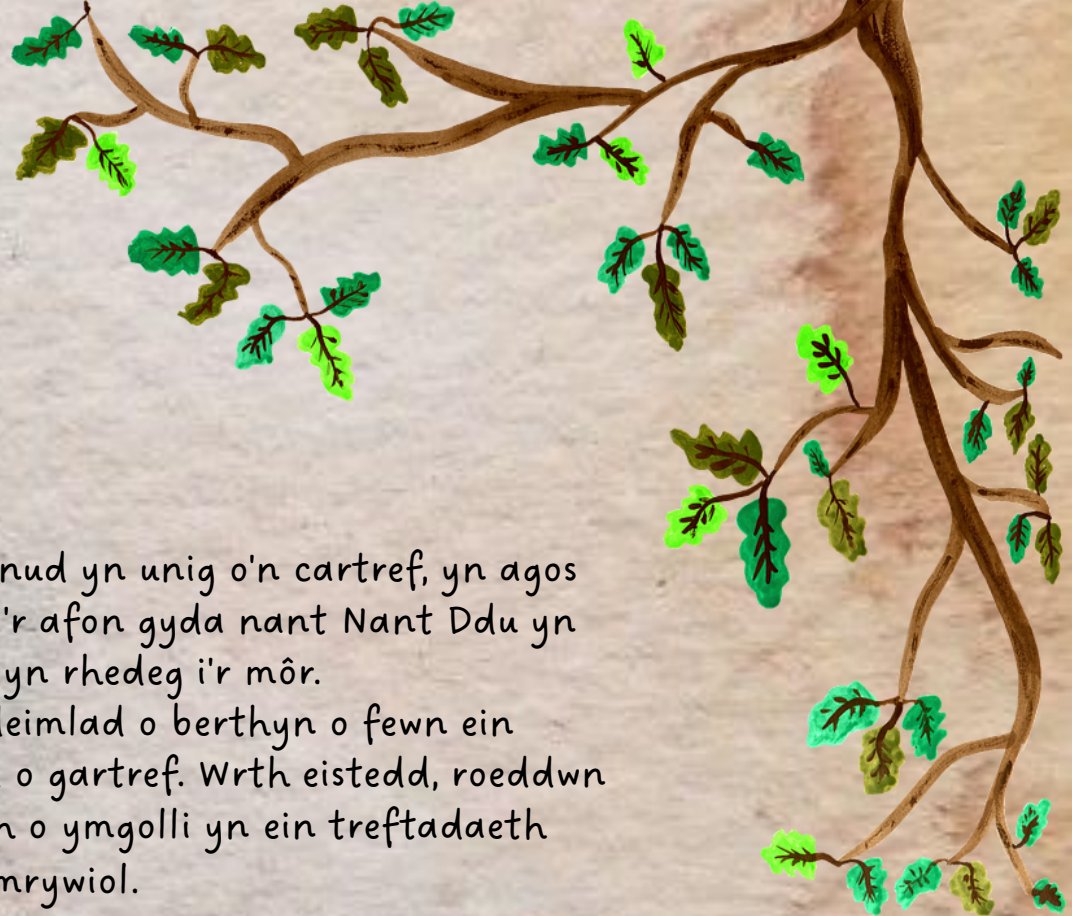
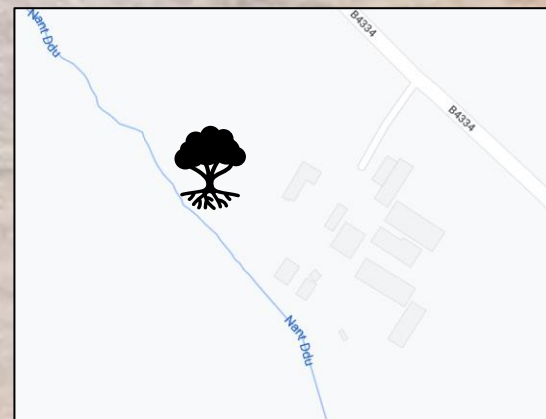

Ble mae ein lle arbennig?

Mae'r coetir wedi'i leoli 4 munud yn unig o'n cartref, yn agos at Draeth Llangrannog gyda'r afon gyda nant Nant Ddu yn llifo drwyddi yn y pen draw yn rhedeg i'r môr.

Mae'r safle hwn yn rhoi ymdeimlad o berthyn o fewn ein cymuned werthfawr; teimlad o gartref. Wrth eistedd, roeddw'n yn teimlo'r emosiwn a'r nerth o ymgolli yn ein treftadaeth Gymreig a'n hamgylchedd amrywiol.

Gyda Cheredigion yn adnabyddus am gynefinoedd cyfoethog a llawer o fywyd gwyllt gyda'i bioamrywiaeth yn gosod y sir ar wahân i'r gweddill. Mae'r cyngor lleol wedi cymryd camau i ddiogelu ei fywyd gwyllt drwy ddiogelu ardaloedd cadwraeth a gwrychoedd a glannau hynafol.

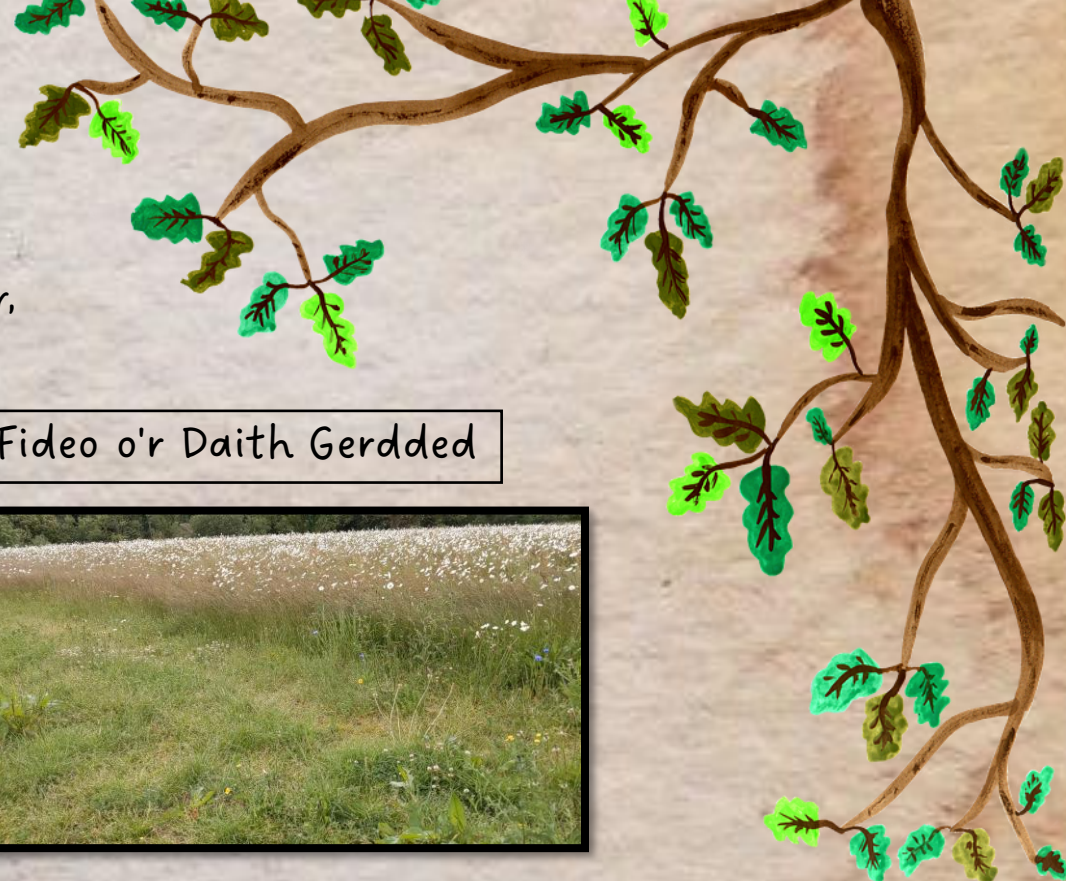
Ar y ffordd i lawr.....

Wrth gerdded o'r maes parcio bach rydych
chi'n mynd drwy'r ddôl flodau gwyllt
harddaf, sydd wedi cael ei adael i fyd natur,
yn llawn bywyd.

Y Daith Gerdded.....

Mae sŵn yr adar, gwenyn yn hedfan o gwmpas a'r gwynt yn y coed yn
agor eich llygaid a'ch clustiau i holl ryfeddodau byd natur. Mae
cerdded ar hyd ymyl y dolydd yn golygu cymryd gofal ym mhob cam i
leihau ein heffaith ar yr amgylchedd amrywiol yr ydym ynddo.

Fideo o'r Daith Gerdded

Archwilio'r amgylchedd

Ac i mewn i'r coed....

Ar ôl cerdded heibio'r ddôl a chae buchod agored, rydym yn cyrraedd y goedwig. Yn gwehyddu i lawr llwybr trodd bach, wedi'i amgylchynu gan ferlod, dail wedi cwmpo yn gwasgu o dan ein traed a changhennau bach oddi ar y coed tal oed.

Cangen coeden pydredig wedi'i gorchuddio â mwsogl

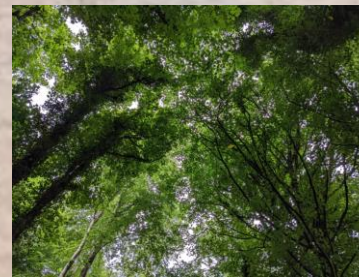
Cacennau'r Brenin Alfred

Rhaeadrau bach ar hyd y nant

Darganfod bywyd mewn hen stwmp coeden

Y canopi'n llawn dail ffres gwyrdd

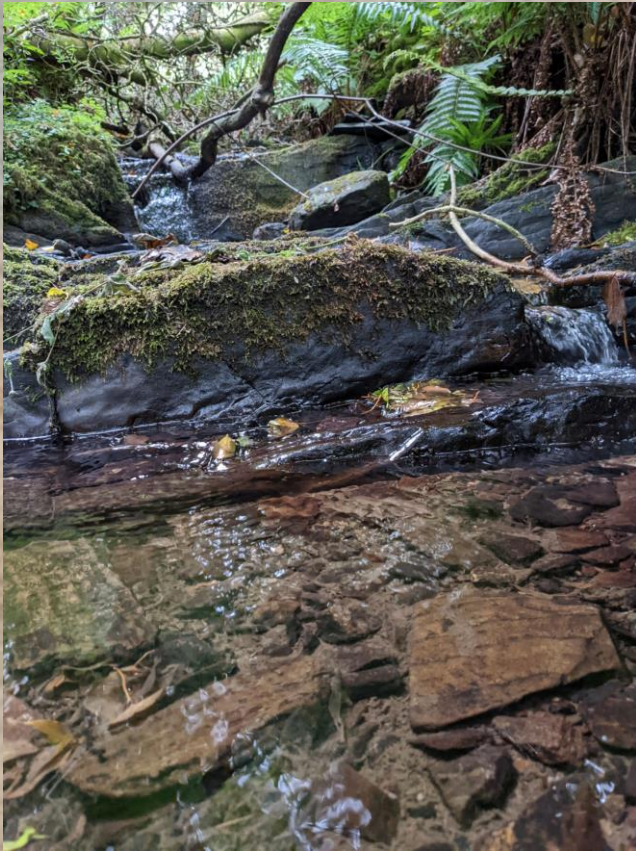
Y nant yn llawn bywyd pan fyddwch chi'n edrych yn agos!

Fideo o gyrraedd y goedwig

Archwilio'r ffrwd

Dalais fy hun yn edrych yn nes ar y nant fach yn rhedeg drwy'r goedwig.
Ar ôl darganfod y sbwriel yn y nant fe wnaeth i mi feddwl....
Beth arall sydd yma?

Mwsogl yn tyfu ar greigiau yn cytrefu
creigiau moel, yn amsugno dŵr

Algâu coch anhysbys yn y nant

Mwsogl yn tyfu ar fraich trig oddi ar goeden gyfagos
sydd wedi disgyn dros yr afon

Fideo o'r nant

Archwilio a darganfod bywyd yn y nant

Wrth edrych yn fanylach ar y ffrwd redeg mae llawer o greaduriaid yn arnofio ar ben y dŵr, felly aethom ati i weld a oedd mwy o bethau byw yn y dŵr.

Defnyddio ein rhwydi i ddod o hyd i fywyd dŵr

Darganfod ac edrych yn fanylach ar yr hyn a ganfuwyd gennym

Rhoi bywyd y dŵr yn ein hambwrdd darganfod yn ofalus

Fideo o'r hyn a ganfuwyd gennym

Gwarchod ein hamgylchedd

Meddwl am ein heffaith...

Tra byddwn i lawr yn y goedwig, rydym yn aml yn aros am ddiwrnod cyfan ac yn coginio ein cinio ar dân agored. Rydym yn defnyddio dim ond ychydig o bren sydd wedi cwmpo nad yw'n gynefin i fygiau bach fel coedlannau yr ydym wedi'u casglu dros amser, a dod â'n pren i mewn o fannau eraill i leihau ein heffaith. Mae'r ardal dân ei hun wedi'i chlirio i ffwrdd gan sicrhau nad oes unrhyw gynefinoedd yn cael eu tarfu a'u lleoli i ffwrdd o goed, gan eu diogelu rhag gwres y tân. Rydym yn sicrhau ein bod yn cael cyn lleied o effaith â phosibl ar y safle

Fodd bynnag.....

Rydym wedi dod o hyd i arwyddion o lygredd ar draws y safle!

Casglu deunydd lapio plastig yn ddiogel

Dod o hyd i ddeunydd lapio plastig yn yr afon

Casglu pibell blastig

Mwy o ddeunydd lapio plastig!

Dim ond rhywfaint o'n casgliad

Gwelsom hefyd.....

Mae tystiolaeth o Ash yn marw yn ôl. Mae clefyd coed ynn yn ffwng (Hymenoscyphus fraxineus)

Canfuwyd bod hynny wedi dod o Asia. Mae'r sborau o'r ffwng yn cael eu cario gan y gwynt i goed eraill lle mae'n treiddio i'r goeden ac yn tyfu y tu mewn.

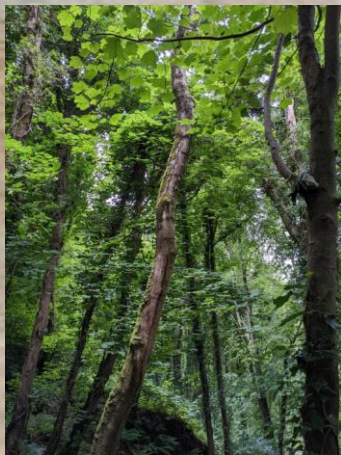
Mae hyn yn rhwystro'r holl systemau cludo dŵr gan achosi i'r goeden farw.

O fewn y goedwig mae canghennau trig sydd â chacennau'r Brenin Alfred yn tyfu arnynt.

Dim ond ar goeden lludw sydd wedi marw neu eu coesau trig y mae cacennau'r Brenin Alfred yn tyfu.

Rydym wedi ystyried gwerth cynefin y goeden, fel gyda choed mwy o faint, mae mwy o bosibilrwydd o fod yn gartref i rywun.

Mae'r penderfyniad wedi'i wneud i goedlannau'r coed hyn, gan ganiatáu i'r goeden ail-dyfu a gadael y coed wedi'u cwmpo ar gyfer cynefinoedd mwy naturiol yn y coetir.

Coeden #1 Lludw

Coeden #2 Lludw

Cacennau'r Brenin Alfred ar Goed Ynn

Nodweddion clefyd coed Lludw

Adlewyrchiad

Roeddwn i'n teimlo gwir ymdeimlad o le yn y coetir, yn cymryd yr amser i archwilio a gwerthfawrogi'r byd o fy nghwmpas. Mae wedi gwneud imi feddwl am yr eiliadau bach y gallwn dynnu allan o'n diwrnod i wir gwerthfawrogi ein hamgylchedd, harddwch byd natur a rhyfeddod bywyd.

Roeddwn i eisiau cyfansoddi cân fy hun, fodd bynnag, fe wnes i ddod o hyd i gân am hiraeth a wnaeth i mi sylweddoli sut nid oeddwn yn cymryd yr amser allan o'm bywyd i archwilio a gwerthfawrogi'r pethau bychain sydd o'm cwmpas. Mae Cymru a'm hardal leol wedi ymwreiddio'n ddwfn yn fy enaid, a sylweddolais efallai fy mod wedi colli'r gwerthfawrogiad o'n hamgylchoedd hardd.

Ar log: Hiraeth

Dolen i'r fideo: <https://www.youtube.com/watch?v=fkqq64tsj10&list=LL&index=8>

Dwedwch fawrion o wybodaeth, O ba beth y wnaethpwyd hiraeth;
A pha ddefnydd a roed ynddo na ddarfyddo wrth ei wisgo?

Derfydd aur a derfydd arian, Derfydd melfed, derfydd sidan;
Derfydd pob dilledyd'n helaeth, Eto er hyn, ni dderfydd hiraeth.

Hiraeth mawr a hiraeth creulon, Hiraeth sydd yn torri 'nghalon;
Pan fwy 'n drwm y nos yn cysgu, Fe ddaw hiraeth ac a'm deffry.

Hiraeth, hiraeth cilia cilia, Paid â phwyso mor drwm arna';
Nesa dipyn at yr echwyn, Gad i mi gael cysgu gronyn.

Fideo o fy fersiwn i Ar log: Hiraeth

A decorative border of tree branches with green leaves frames the central text. The branches are brown and gnarled, with small, vibrant green leaves scattered along them. The background is a light, textured beige.

Diolch